H4D PA'AL PASSIIVIN PARTISIIPPI

(päivitelty 26.7.2022)

H4 HEPREA KIELIOPPI https://gen.fi/h4.html
H4D ADJEKTIIVIT JA PARTISIIPIT https://gen.fi/h4d.html
H4D Pa'al passiivin partisiippi
https://gen.fi/h4d-pa-partis-pass.html

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

0. Dokumentteja
1. Johdanto
2. Pa'alin passiivin partisiippien taivutus
3. Passiivin partisiipin käyttö
3.1 Adjektiivinen käyttö
3.1.1 Attribuuttina
3.1.2 Predikaattina
3.2 Substantiivinen käyttö
4. Esimerkkejä

0. DOKUMENTTEJA

H3D Pa. pass. partis. Intransitiiviverbejä
https://gen.fi/h3d-pa-partis-pass-intr.html
H4D Partisiipit Johdanto
https://gen.fi/h4d-partis-johd.html
H4i Nominaalilause
https://gen.fi/h4i-nominaalilause.html
V8 ברך barach v. (330x) olla polvillaan, pi. siunata
https://gen.fi/v8-brk.html
V8 שמע shama v. (1159x) kuulla, kuunnella, olla kuuliainen
https://gen.fi/v8-3mc.html

Academy of the Hebrew Language (AHL, Heprean kieliakatemia)
https://hebrew-academy.org.il/
Aspinen, Mika: Raamatun heprean kielioppi (MA). Finn Lectura 2011, s. 186, 227, 373
Brown–Driver–Briggs Hebrew and English Lexicon (BDB). Hendrickson [1906] 2014
https://delitz.fr/bdb/
Etymological Dictionary of Biblical Hebrew by Rabbi Samson Rafael Hirsch. Ed. Matityahu Clark. Feldheim 1999
https://books.google.ca/books?id=eVAAfn6Itb4C&printsec=frontcover&hl=fi%23v=onepage&q&f=false
Even-Shoshan, Avraham: Konkordantsia chadasha (EShK). Hamilon Hechadash 2000
Klein, Ernest: A Comprehensive Etymological Dictionary of the Hebrew Language. Macmillan 1987
https://www.sefaria.org/Klein_Dictionary?lang=bi
Liljeqvist, Matti: Vanhan testamentin heprean ja aramean sanakirja (MLH).

Finn Lectura 2010
Lisowsky, Gerhard: Konkordanz zum hebräischen Alten Testament (KHAT). Dritte Auflage. Deutsche Bibelgesellschaft 1993
Milon Even-Shoshan (EShM). Vol. 1–6. Hamilon Hechadash 2003
Pitkäranta, Reijo: Suomi–latina–suomi-sanakirja. 6. painos. Gaudeamus 2018
Seppälä, Seppo: Heprea–suomi-sanakirja. Suomen Karmel-yhdistys 1981
Suomen sanojen alkuperä. Etymologinen sanakirja (SSA). Kotimaisten kielten tutkimuskeskus ja SKS 2012

1. JOHDANTO

Tässä dokumentissa käsitellään vain pa'alin (kal/qal) passiivin partisiippeja. Muiden passiivisten (nif., pu., huf.) verbivartaloiden partisiippeja voidaan käyttää pääosin samalla tavoin. Pa. pass. partisiipin merkitys voi olla identtinen nif'alin partisiipin kanssa.

Pa. pass. partisiippia voidaan käyttää sekä adjektiivisesti (attribuuttina tai predikaattina) että substantiivisesti. Joskus feminiinimuotoa käytetään itsenäisenä substantiivina. Muista partisiipeista poiketen pa. pass. partisiippeja ei käytetä verbaalisesti.

Pa. pass. partisiippeja voidaan käyttää myös aktiivimerkityksessä: esim. chanun, sananmukaisesti "armahdettu; se, jolle on osoitettu suosiota", tarkoittaa armollista ja suosiollista. Niinhän sen tulisi ollakin: armoa itse saanut on armollinen ja suosiota itse saanut on suosiollinen.

חָנוּן חנון

Pa. pass. partisiipit määritellään sanakirjoissa yleensä joko adjektiiveiksi tai substantiiveiksi. Nykyheprean kieliopeissa ne käsitellään nominiopin yhteydessä. Heprean kieliakatemian (AHL) sivuilla pa. pass. partisiipit on liitetty klassisen tavan mukaan verbintaivutuskaavojen yhteyteen.

Raamatun hepreassa pa. pass. partisiippeja esiintyy vähemmän kuin heprean kielen myöhemmissä vaiheissa. Tanachin esiintymät näyttävät allekirjoittaneen pikaotannalla painottuvan ktuvim- eli kirjoituksien, so. "kirjoitetut!", kirjaryhmään sekä myöhempiin profeettakirjoihin.

Tiettyihin passiivin partisiippeihin on ainakin raamatullisissa esiintymissä mahdollista lukea sisään ns. jumalallinen passiivi (passivum divinum [passīvum dīvīnum]), joka kertoo todelliseksi aktiiviseksi asian vaikuttajaksi ja tekijäksi Jumalan. Esim. baruch, "siunattu, polvilleen laitettu": hän, jonka Jumala on siunannut; hän, jonka Jumala on laittanut polvilleen.

בָּרוּךְ ברוך

Passiivin partisiippeja muodostetaan yleensä vain verbeistä, jotka saavat suoran objektin (transitiiviverbit). Poikkeuksellisia intransitiiviverbien passiivin partisiippeja:

H3D Pa. pass. partis. Intransitiiviverbejä
https://gen.fi/h3d-pa-partis-pass-intr.html

2. PA'ALIN PASSIIVIN PARTISIIPPIEN TAIVUTUS

Partisiipit taipuvat adjektiivien tapaan suvussa ja luvussa. Pa'alin passiivin partisiippi on kaatuul-nomini.

√קטל j. (3/4), v. (3x, Ps. 139:19) tappaa, surmata
(Ps. 139:19, Job 13:15, Job 24:14)
https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=קטל&binyan=0

קטל קֶטֶל mask. (1x, Ob. 9) murha, tappo

קָטוּל yks. mask. "kaatuul" סָסוּס
קְטוּלָה yks. fem. (propr. red.) סְסוּסָה
קְטוּלִים mon. mask. (propr. red.) סְסוּסִים
קְטוּלוֹת mon. fem. (propr. red.) סְסוּסוֹת

√ברך olla polvillaan/siunattavana
V8 ברך barach v. (330x) olla polvillaan, pi. siunata
https://gen.fi/v8-brk.html

בָּרוּךְ adj. [pa. pass. partis.] (71x, 1. Moos. 9:26) siunattu, "polvilleen laitettu"
– Heprean kieliakatemia määrittelee baruch-sanan adjektiiviksi

בְּרוּכָה yks. fem.

בְּרוּכִים mon. mask.

בְּרוּכוֹת mon. fem.

Kurkkuäänteet aiheuttavat vokaalimuutoksia (prim. lar. ja tert. lar.):

√אהב v. (208x) rakastaa (prim. lar.)

https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=אהב&binyan=0

אָהוּב BH rakastettu

אֲהוּבָה

אֲהוּבִים

אֲהוּבוֹת

√שמע kuulla (tert. lar.)

V8 שמע shama v. (1159x) kuulla, kuunnella, olla kuuliainen

https://gen.fi/v8-3mc.html

שָׁמוּעַ kuultu

> שְׁמוּאֵל Shmuel [Samuel], "Jumalan kuultu"

eli Jumalan kuulemaksi tullut

[ain on kadonnut kirjoituskuvasta]

שְׁמוּעָה

שְׁמוּעִים

שְׁמוּעוֹת

– fem. myös substantiivisesti

שְׁמוּעָה fem. (27x) kuultu asia: huhu, sanoma,

ilmoitus, julistus שְׁמוּעוֹת

Med. lar. -juurissa ei ole vokaalimuutoksia.

√שאל v. (172x) kysyä, pyytää
https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=שאל&binyan=0

שאלה שְׁאֵלָה fem. (14x) kysymys, pyyntö

≠ תשובה תְּשׁוּבָה fem. vastaus

שאול שָׁאוּל adj. BH pyydetty
> Sha'ul [Saul] henk. mask.

שְׁאוּלָה
שְׁאוּלִים
שְׁאוּלוֹת

Tertiae he -juurissa kolmas radikaali näkyy jod-kirjaimena. Myös tertiae alef -juurissa kolmantena radikaalina voi näkyä jod-kirjain.

√ראה (ראי) v. (1299x) nähdä
https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=ראי&binyan=0

רָאוּי adj./subst. [pa. pass. partis.] PBH "nähty"
– 1. pystyvä, kykenevä, sovelias
– 2. ansaitseva, arvollinen
– 3. valittu, valtuutettu

רְאוּיָה
רְאוּיִים
רְאוּיוֹת

√קרא kutsua nimeltä: nimittää, huutaa, julistaa, lukea; kohdata, tavata, NH yl.: lukea, kutsua
https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=קרא&binyan=0

קָרוּא adj./subst. BH, rinn. קָרוּי PBH

קְרוּאָה rinn. קְרוּיָה

קְרוּאִים rinn. קְרוּיִים
קְרוּאוֹת rinn. קְרוּיוֹת

Substantiivissa "bachur" [kaatuul-nom.], nuorukainen eli "valittu/valikoitu" on poikkeuksellinen taivutus. Sen monikko- ja feminiinimuodot muodostetaan kattuul-nominista, vrt. esim. suomen "kyynel/kyynele". Keskimmäisessä juurikirjaimessa (chet) on ns. virtuaalinen eli näkymätön kahdennus.

√בחר v. (172x) valita, valikoida, kokeilla, tutkia, "kirkastaa"
https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=בחר&binyan=0

בָּחוּר בחור mask. [pa. pass. partis., kaatuul-nom.] (44x)
nuorukainen, nuori mies, "valittu/valikoitu"

בַּחוּרָה fem. [kattuul-nom. *סַסּוּסָה בַּחוּרָה] PBH
nuori nainen, neitokainen, tyttö

vrt. בְּחוּרָה adj. [pa. pass. partis.] yks. fem. valittu, valikoitu

בַּחוּרִים mon. [kattuul-nom. *סַסּוּסִים בַּחוּרִים]

vrt. בְּחוּרִים adj. [pa. pass. partis.] mon. mask. valitut, valikoidut

בַּחוּרוֹת

3. PASSIIVIN PARTISIIPIN KÄYTTÖ

3.1 ADJEKTIIVINEN KÄYTTÖ

3.1.1 ATTRIBUUTTINA

Adjektiiviattribuutti on aina pääsananansa jälkeen samassa suvussa, luvussa ja määräytyneisyysmuodossa kuin pääsana.

siunattu mies/nainen (adj.attr.)

אִישׁ בָּרוּךְ

אִשָּׁה בָּרוּכָה
אֲנָשִׁים בְּרוּכִים
נָשִׁים בְּרוּכוֹת

הָאִישׁ הַבָּרוּךְ
הָאִשָּׁה הַבְּרוּכָה
הָאֲנָשִׁים הַבְּרוּכִים
הַנָּשִׁים הַבְּרוּכוֹת

3.1.2 PREDIKAATTINA

Partisiippia voidaan käyttää adjektiivisesti nominaalilauseen predikaattina. Nominaalilauseessa ei ole persoonamuotoista verbiä. Suomessa ja useimmissa länsikielissä ei ole nominaalilauseita, vaan pelkästään verbaalilauseita, joissa predikaattina on verbin persoonamuoto.

Nominaalilauseen sanajärjestys on vapaa. Nykyhepreassa subjekti on yleensä ensin ja useimmiten määrätyssä muodossa – yleensä viitataan johonkin edeltä tunnettuun tiettyyn asiaan, josta jotakin kerrotaan.

Toisin kuin adjektiiviattribuutissa, predikaattina toimivassa adjektiivissa/partisiipissa ei ole artikkelia.

Tuleva/Tulija on/olkoon siunattu! (raamatullinen käänteinen sanajärjestys)

בָּרוּךְ הַבָּא!
בְּרוּכָה הַבָּאָה!
בְּרוּכִים הַבָּאִים!
בְּרוּכוֹת הַבָּאוֹת!

• "baruch" eli "siunattu" toimii adjektiivin tapaan nominaalilauseen predikaattina

• "haba" eli "tuleva" on aktiivin partisiippi, jota käytetään tässä nominaalilauseessa substantiivisesti subjektina "tuleva/tulija"

• nykyheprean normaali sanajärjestys on "(määrätty) subjekti + (epämääräinen) predikaatti": "Haba baruch!"

3.2 SUBSTANTIIVINEN KÄYTTÖ

Joitakin pa'alin passiivin partisiippeja käytetään adjektiivisen käytön ohella idiomaattisesti eli omana vakiintuneena ilmaisunaan myös substantiivina.

√חלץ v. (27x) riisua
https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=חלץ&binyan=0

חָלוּץ adj./subst. [pa. pass. partis.]
"(arkivaatteista) riisuttu (ja sota-asuun puettu)"
– 1. adj./subst. BH taisteluun varustautunut
– 2. mask. NH Luvatun maan uudisraivaaja eli pioneeri ennen Israelin itsenäistymistä v. 1948

חָלוּץ חֲלוּצָה חֲלוּצִים חֲלוּצוֹת

√חרץ v. (11x) leikata terävästi: päättää; uhkailla; hyökätä nopeasti
https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=חרץ&binyan=0

חרוץ חָרוּץ adj./subst. [pa. pass. partis.] "leikattu"
– 1. adj. silvottu (1x, 3. Moos. 22:22)
– 2. adj. ahkera, toimelias, uuttera, "teräväksi leikattu eli terävästi toimiva" (5x)
– 3. mask. kulta (6x) = זָהָב
– 4. mask. vallihauta (1x, Dan. 9:25)
– 5. mask. puimareki (4x)
– 6. mask. ratkaisu, tuomio (1x, Joel 4:14 [Joel 3:14])

חָרוּץ חֲרוּצָה חֲרוּצִים חֲרוּצוֹת

√חתל kääriä, v. (2x) pu./huf. kapaloida, kääriä

חָתוּל adj./subst. [pa. pass. partis.] "kääritty"
– 1. adj. NH peitetty, päällystetty, verhottu, kapaloitu
– 2. mask. PBH kissa, kissaeläin

חָתוּל חֲתוּלָה חֲתוּלִים חֲתוּלוֹת

√שבע olla seitsensarjainen tai seitsenjakoinen, v. (185x) nif. vannoa
– ei esiinny/käytetä pa'alissa

שָׁבוּעַ שבוע mask. [pa. pass. partis.] (20x) viikko,
"seitsensarjaiseksi tai -jaolliseksi tehty"

שְׁבוּעַיִם du. kaksi viikkoa

שָׁבוּעוֹת mon. (ei propr. red.)
– 1. viikot
– 2. helluntai eli viikkojuhla

חַג־שָׁבוּעוֹת חג שבועות

– huomaa myös: שְׁבוּעָה שבועה fem. (31x) vala,
"seitsenkertaisesti vahvistettu eli äärimmäinen, viimeinen ja lopullinen totuus"

שְׁבוּעוֹת mon.

4. ESIMERKKEJÄ

√אנש olla vahingonkorvausvelvollinen Jumalaa kohtaan:
olla heikko, sairas, kuolevainen, v. (1x, 2. Sam. 12:15) nif. sairastua

אָנוּשׁ adj. [pa. pass. partis.] (8x) parantumaton, tuhoa tuottava,
kuolemanvakava, "kuolevaksi tehty"

אָנוּשׁ אֲנוּשָׁה אֲנוּשִׁים אֲנוּשׁוֹת

אִישׁ mask. mies, ihminen, "heikko, sairas, kuolevainen"

אֲנָשִׁים BH miehet, ihmiset, NH (vain) ihmiset

אִשָּׁה אִישׁה fem. nainen, vaimo נָשִׁים

√אסף v. (200x) koota

אָסוּף adj. [pa. pass. partis.] koottu

אָסוּף אֲסוּפָה אֲסוּפִים אֲסוּפוֹת

אָסָף henk. mask. (46x) Asaf, "(psalmien) "kokoaja"

sisarj. √יסף lisätä, jatkaa > יוֹסֵף henk. mask.

√אסר v. (72x) sitoa, kieltää

אָסוּר adj. [pa. pass. partis.] sidottu, kielletty

אָסוּר אֲסוּרָה אֲסוּרִים אֲסוּרוֹת

כְּנִיסָה אֲסוּרָה! כניסה אסורה!

Pääsy kielletty! "Kielletty sisääntulo/eteinen/kokoontuminen!"

√בטח v. (120x) turvata, luottaa

בָּטוּחַ adj./adv. [pa. pass. partis.] "turvattu, luotettu"

– 1. adj. varma, luottavainen
– 2. adv. varmasti

בָּטוּחַ בְּטוּחָה בְּטוּחִים בְּטוּחוֹת

√בלל v. (42x) sekoittaa

בָּלוּל adj. [pa. pass. partis.] sekoitettu

בָּלוּל בְּלוּלָה בְּלוּלִים בְּלוּלוֹת

בָּבֶל paik. fem. Baabel, Babylon, "(kielten) sekoitus"

√בנה (בני) v. (373x) rakentaa

בָּנוּי adj. [pa. pass. partis.] rakennettu

בָּנוּי בְּנוּיָה בְּנוּיִים בְּנוּיוֹת

יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה

(uudelleen) rakennettu Jerusalem

√ברא v. (54x) luoda (tyhjästä), NH (myös) muodostaa

בָּרוּא adj./subst. [pa. pass. partis.] MH
– 1. adj. luotu
– 2. mask. luomus

בָּרוּא בְּרוּאָה בְּרוּאִים בְּרוּאוֹת

בָּרִיא adj. terve, "luomisen jäljiltä oleva"

בְּרִיאוּת fem. [abstr. subst.] terveys

לַבְּרִיאוּת! לִבְרִיאוּת!

interj. Terveydeksi! (aivastuksen jälkeen tai maljaa nostattaessa)

√גנב v. (40x) varastaa

גָּנוּב adj. [pa. pass. partis.] varastettu

גָּנוּב גְּנוּבָה גְּנוּבִים גְּנוּבוֹת

פַּתָּח גָּנוּב פתח גנוב

mask. "varastettu patach/'avaaja'", patach furtivum [fūrtī-]
eli sanan lopussa olevan ääntyvän kurkkuäänteen edellä oleva "ylimääräinen" a-vokaali

גַּנָּב mask. [kattaal-nom.] varas גַּנָּבִים

גַּנָּבֶת fem. גַּנָּבוֹת

טַבָּח mask. [kattaal-nom.] teurastaja, tappaja!, kokki

טַבָּחִים

טַבָּחוֹת fem. [טַבָּחָה] טַבָּחִית / טַבַּחַת

לֹא תִּגְנֹב!

Älä varasta! "Sinä et varasta."

√חנך v. (5x) vihkiä, opastaa, kouluttaa

חֲנֻכָּה חנוכה fem. [pa. pass. partis.] [abstr. subst.] (8x) vihkiminen, NH (myös) avajaiset

√חשב v. (123x) arvostaa, pitää arvokkaana, ajatella, suunnitella

חָשׁוּב adj. [pa. pass. partis.] tärkeä, "arvostettu"

חָשׁוּב חֲשׁוּבָה חֲשׁוּבִים חֲשׁוּבוֹת

לֹא חָשׁוּב. לא חשוב.

Se ei ole tärkeää. Ei se haittaa. "Ei ole ajateltu/arvostettu."

מַחְשֵׁבָה fem. ajatus מַחְשֵׁבוֹת

מַחְשֵׁב mask. NH tietokone, "ajattelija" מַחְשֵׁבִים

√ידע v. (940x) tietää, tuntea

יָדוּעַ יְדוּעָה יְדוּעִים יְדוּעוֹת

√כתב v. (223x) kirjoittaa

כָּתוּב כְּתוּבָה כְּתוּבִים כְּתוּבוֹת

כְּתוּבִים teosn. mask. mon. Kirjoitukset

√מצא v. (455x) löytää, havaita, keksiä; olla olemassa, nif. löytyä, sijaita

adj. [pa. pass. partis.] מָצוּי [מָצוּא] "löydetty/havaittu/keksitty"
– 1. yleinen, tavallinen
– 2. olemassa oleva

[מָצוּא מְצוּאָה מְצוּאִים מְצוּאוֹת]
מָצוּי מְצוּיָה מְצוּיִים מְצוּיוֹת

√סגר v. (91x) sulkea

סָגוּר סְגוּרָה סְגוּרִים סְגוּרוֹת

הַחֲנוּת סְגוּרָה.

Kauppa on suljettu.

√עשה (עשׂי) v. (2627x) tehdä

עָשׂוּי עֲשׂוּיָה עֲשׂוּיִים עֲשׂוּיוֹת

√פדה (פדי) v. (59x) lunastaa, ostaa vapaaksi, vapauttaa, pelastaa

(Jes. 35:10, Jes. 51:11)

וּפְדוּיֵי־יְהוָה יְשׁוּבֻון

√פנה (פני) v. intr. (135x) kääntyä

פָּנוּי adj. [pa. pass. partis.] vapaa (esim. istumapaikka),

"varattu-kyltti on 'käännetty'"

פָּנוּי פְּנוּיָה פְּנוּיִים פְּנוּיוֹת

הַמּוֹנִית פְּנוּיָה.

Taksi on vapaa.

√פעל v. (56x) tehdä, valmistaa

בֵּינוֹנִי פָּעוּל בינוני פעול

mask. passiivin partisiippi, "tehty keskellä oleva"

√פשט ottaa pois ja levittää, poistaa, v. (43x) riisua vaatteet, hyökätä (eli levittää itsensä); PBH ojentaa (käsi), levittää

פָּשׁוּט adj. [pa. pass. partis.] PBH
- 1. adj. suora, tasainen, yksinkertainen
- 2. NH (myös) tavallinen, pelkkä, riisuttu; ojennettu; epäkohtelias
- 3. adv. NH yksinkertaista

פָּשׁוּט פְּשׁוּטָה פְּשׁוּטִים פְּשׁוּטוֹת

√רפא v. (67x) parantaa

https://hebrew-academy.org.il/לוחות-נטיית-הפועל/?action=netiot&shoresh=רפא&binyan=0

רָפוּא adj. [pa. pass. partis.] parannettu

רָפוּא רְפוּאָה רְפוּאִים רְפוּאוֹת

רוֹפֵא רופא mask. [pa. partis.] lääkäri, "parantaja"

רוֹפְאִים

רוֹפְאָה רופאה fem. רוֹפאוֹת

רְפוּאָה fem. (3x) paraneminen, hoito, lääke

רִפּוּי רְפוּי I mask. [kittuul-verbaalisubst. pi.] parantaminen, hoito; parantuminen

vrt. רִיפוּי רְפוּי II mask. [kittuul-verbaalisubst. pi.] heikentäminen, hellittäminen

√רפה (רפי) olla heikko, heikentyä, tulla heikoksi

תְּרוּפָה תרופה fem. [tav-nom.] (1x, Hes. 47:12) lääke
vrt. saks. "der Trophen, pisara" > ruots. > suom. "(t)roppi"

√שמר v. (467x) vartioida, varjella, noudattaa

שָׁמוּר adj. [pa. pass. partis.] NH varattu (esim. istumapaikka) = תָּפוּס

שָׁמוּר שְׁמוּרָה שְׁמוּרִים שְׁמוּרוֹת

√שנא [שָׂנֵא] v. (146x) vihata

שָׂנוּא adj. [pa. pass. partis.] vihattu

שָׂנוּא שְׂנוּאָה שְׂנוּאִים שְׂנוּאוֹת

√תפס v. PBH ottaa kiinni, tarttua [< BH √תפש (תפשׂ) v. (65x)]

תָּפוּס adj. [pa. pass. partis.] NH varattu (esim. istumapaikka), "kiinni otettu"

= שָׁמוּר

תָּפוּס תְּפוּסָה תְּפוּסִים תְּפוּסוֹת

הַמָּקוֹם תָּפוּס.

Paikka on varattu. ≠ פָּנוּי